

תת"ע 9364/11-15 - מדינת ישראל נגד חיים משה ביטון

בית משפט השלום לתעבורה בבאר שבע

תת"ע 9364-11-15 מדינת ישראל נ' ביטון(עציר) 05 פברואר 2017

בפני כב' שופט אלון אופיר
המאשימה: מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד שחר דגנית
נ ג ד
הנאשמים: חיים משה ביטון (עציר)
ע"י ב"כ עו"ד פוריאן נטלי

גזר דין

רקע כללי -

הנאשם הורשע על פי הודאתו בביצוע עבירות תעבורה שונות וזאת בשלושה מקרים נפרדים.

בתיק 9364-11-15 הורשע הנאשם כי ביצע עבירה של נהיגה במצב שכרות (385 מ"ג אלכוהול) - להלן: האירוע הראשון.

בתיק 894-01-17 הורשע הנאשם כי גרם לתאונה מסוג נזק לרכוש וכן כי סרב להיבדק בדיקת אלכוהול. להלן: האירוע השני.

בתיק 493-09-16 הורשע הנאשם כי נהג רכב בזמן פסילה ובעודו שיכור (670 מ"ג) וכן ללא רישיון רכב וביטוח תקפים. להלן: האירוע השלישי

מייד לאחר ביצוע העבירה האחרונה בגינה הורשע, נעצר הנאשם מאחורי סורג ובריח ומיום 2.9.16 (חמישה חודשים) הוא נתון במעצר מלא ללא כל חלופה בעניינו.

לאחר שלקח הנאשם אחריות מלאה על מעשיו והורשע, נשלח הוא לקבלת תסקיר שירות המבחן למבוגרים, וביום 25.1.17 תסקיר אכן הוגש.

הצדדים טענו לעונש בפני תוך שהמדינה עתרה למאסר ארוך בפועל יחד עם תקופת פסילה ארוכה מיכולת לקבל או להוציא רישיון נהיגה ואילו ההגנה ביקשה את בית המשפט לפסוע בנתיב שיקומי אשר יקח בחשבון את גילו הצעיר של הנאשם, את הפוטנציאל השיקומי שלו, את נכונותו לעבור תהליך של שיקום, ואת העובדה כי לקח אחריות מלאה כאשר

ברקע אין לו כל עבר תעבורתי.

שני הצדדים לתיק טענו לעונש באריכות רבה ופירוט רב תוך שהגישו פסיקה רלוונטית התומכת לשיטתם בעמדתם המשפטית.

מתחם העונש ההולם -

בית המשפט המחוזי בבאר-שבע קבע בעפ"ת 25588-05-13 דניס דובקוב נגד מדינת ישראל (להלן: פרשת דובקוב) את מתחם העונש לנסיבות של נהיגה במצב שכרות:

" מתחם העונש ההולם לעבירות שכרות מתחיל מטבעה דברים ברף של 24 חודשי פסילה, נוכח היותה העונש המינימום על פיה פקודה. המתחם נעבין 36-24 חודשים לעבירת שכרות בודדת כאשר היסוד העיקרי בקביעתה מתחם, הוא כמו שהאלכוהול.

גם עונש של מאסר, אינו חריגה מהמתחם. מתחם עונש מאסר בגין עבירה של נהיגה בשכרות נעבין עונש של מאסר על תנאי, ולעיתים אף ללא מאסר מותנה, לביצוע עונשי מאסר חמורים של שנה ויותר."

הנאשם בהתנהגותו כרצדיויסט אשר פעם אחר פעם נוהג ברכב כאשר הוא שיכור או מסרב לתת דגימה לבדיקת אלכוהול, יוצר בהכרח סכנה לעצמו ולסביבתו פעם אחר פעם ובכך פוגע הוא בערך מוגן של שלום הציבור.

בהתאם לסעיף 40 יג' (ב) בחוק העונשין, תשל"ז-1977, חובה על בית המשפט להגדיר מתחם ענישה **ביחס לכל אחד מהאירועים המיוחסים לנאשם בנפרד** ורק לאחר הגדרה זו יהיה רשאי בית המשפט לגזור ענישה כוללת.

ביחס לאירוע הראשון, מתאים באופן מלא מתחם הענישה אשר נקבע בפרשת דובקוב.

גם ביחס לאירוע השני, גרימת התאונה בה נגרם נזק לרכוש + מצב שכרות, מתאים בהחלט המתחם של פרשת דובקוב שכן גרימת התאונה מייצרת נסיבות חמורות המאפשרות תנועה בתוך אותו המתחם שהוא בהחלט רחב.

ביחס לאירוע השלישי שם המדובר גם בנהיגה בזמן פסילה, הרי שהתוספת של עבירה זו יחד עם מצב שכרות מרחיבה את מתחם המאסר בפועל **עד לשנה וחצי מאסר**, שכן ביחס לנהיגה בזמן פסילה כעבירה עצמאית נקבע המתחם **בעפ"ת 59810-07-12 דרור אביטל נגד מדינת ישראל** שם נאמר באופן מפורש:

"מתחם הענישה הקבוע לעבירות של נהיגה בזמן פסילה, נע בין מאסר על תנאי בנסיבות קלות באופן מיוחד, עד לתקופת מאסר בת שנה."

מתחם תקופת פסילת רישיון הנהיגה ביחס לעבירה של נהיגה בזמן פסילה, נקבע על ידי בית המשפט המחוז, באר-שבע
בעפ"ת 43966-08-13 חאלד זידאן נגד מדינת ישראל:

"הטווח של עשרים וארבעה חודשי פסילת רישיון הינו בתוך מתחם העונש ההולם, אשר נע בין 6 חודשים ועד לחמש שנים."

שיקולים ונסיבות הקשורות בביצוע העבירות ונפקותן-

בתוך פרק זמן קצר יחסית ביצע הנאשם סידרה של עבירות תנועה שבכולן (בכל שלושת המקרים) נהג הוא ברכב בעודו במצב של שכרות (פעם אחת מכח חזקת הסירוב להבדק).

אם לא די בכך, הרי שפעם אחת היה הוא תחת פסילה פעילה של רישיון נהיגתו כתוצאה מהחלטה מנהלית של קצין משטרה, ובפעם נוספת אחרת גרם בזמן זה לתאונה בה ניזוק רכוש.

לנאשם עבר פלילי הכולל 5 הרשעות קודמות (ללא זיקה לתעבורה).

צבר האירועים תוך פרק זמן קצר מקיף כלפי הנאשם אסופת נסיבות המייצרת חומרה רבה אשר בהחלט מצדיקה רכיב של מאסר בפועל בפרשה זו.

נוכח העובדה כי המדובר בשלושה אירועים שונים, אין מקום לרכיב של מאסר מותנה או לריצוי מאסר בדרך של עבודות שירות.

כאשר ברצדיוויסט עסקין ככל שהדבר קשור לנהיגה במצב שיכרות (מצב המייצר סכנה מיידית חמורה לשלום הציבור) יש הצדקה מלאה למאסר מוחשי של ממש מאחורי סורג וברח.

ניסיון ההגנה לשכנע את בית המשפט כי די בתקופת המעצר של הנאשם בפרשה זו, אינו עולה בקנה אחד עם היותו רצדיוויסט המכור לטיפה המרה ואינו עולה בקנה אחד עם החובה לייצר בפרשה זו הלימה ראויה בין התנהגות הנאשם כרצדיוויסט ובין ענישתו בסופו של יום.

יחד עם זאת ולמען ההגינות, ומאחר והמדובר בנסיבות הקשורות בביצוע אחת העבירות, יש להתעכב על הדבר הבא:

ביחס לעבירה של נהיגה בזמן פסילה, אין המדובר בהפרה של החלטה שיפוטית אלא בהחלטה מנהלית של קצין משטרה על פסילה בת 60 יום (בנוכחות הנאשם) בסופה לא נתפס רישיונו, ולאחר תום 60 היום, סבר הנאשם כי פסילה זו הסתיימה ולכן נהג. בהתאם לחוק, ומאחר והרישיון לא הופקד, לא נמנו ימי הפסילה, וכך מצא עצמו הנאשם (גם אם בתום לב) כמי שביצע את כל יסודות העבירה של נהיגה בזמן פסילה. המדובר בנסיבות מיוחדות ובעניין זה מסכים אני עם עמדת ההגנה כפי שהוצגה.

ביחס לעבירות השכרות, הרי שרף האלכוהול באחת מהן אינו חריג בחומרתו וקרוב לגבול האכיפה. באירוע נוסף רמת

האלכוהול אכן גבוהה ובאירוע שלישי השכרות נלמדת מכח החזקה ולא מתוך רף מדוד וידוע.

גרימת התאונה לא יצרה אמנם חבלות גוף לאיש, אך עצם העובדה כי אדם נוהג ברכב כאשר הוא שיכור ושיכרותו (פוטנציאל הסכנה שבה) מתממשת לכדי תאונה ממשית, יש בכל אלה כדי להצדיק קביעה של נסיבות המצדיקות מאסר ממשי מאחורי סורג ובריח.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה ונפקותן -

הנאשם בן 25 ללא כל רקע תעבורתי ולמעשה המדובר בהרשעתו הראשונה בתחום התעבורה.

לא תלוי כנגדו כל מאסר מותנה והרשעתו האחרונה בפלילים נובעת מעבירה שבוצעה על ידו בשנת 2010.

מתסקירו של הנאשם עולה כי הוא בחר לזנוח את חיי הפשע, אין לחובתו הסתבכות פלילית בחמש השנים האחרונות ועד מעצרו עבד במפעל "זוגלובק".

יחד עם זאת, מודע הנאשם ומכיר בהיותו **מכור לאלכוהול**. אין המדובר במצב אותו מכחיש הנאשם, אלא במי שמודע לבעייתו ויש מצדו נכונות להתמודד אתה.

גם שירות המבחן התרשם כי נאשם זה מגיע ממשפחה נורמטיבית לחלוטין, ולמעשה הוא חש צער רב על התנהלותו בפרשות אלה במיוחד נוכח הצער שהדבר גורם להוריו.

המלצתו של שירות המבחן בפרשה זו היא המלצה שיקומית באופן חד משמעי.

אין בתסקיר אמירה לפיה שיקולי גמול והרתעה יועילו ציבורית בעניינו של נאשם ספציפי זה.

כמוסבר לעיל הנאשם לקח אחריות מלאה על מעשיו, הפנים את חומרתם ולא ביקש לבצע כל הסדר עם התביעה או תיקון של כתב האישום בעניינו.

ניתוח השיקולים לעיל וגזירת הדין -

בית המשפט רשאי משיקולי שיקום לחרוג לקולא מחלקו הנמוך של מתחם הענישה וזאת בהתאם לתיקון 113 של חוק העונשין (ראה סעיף 40ד' בחוק העונשין).

כפי שהסברתי לעיל, ועל אף עמדתו השיקומית של שירות המבחן בפרשה זו, אני סבור כי לצד מסלול שיקומי המתאים בעיני לנאשם בפרשה זו, חייב הנאשם להבין כי עליו לשלם מחיר כואב על מעשיו.

לא יעלה על הדעת כי אדם הנוהג שלוש פעמים ברכב בעודו שיכור (פעם אחת מהן בעודו פסול ופעם אחרת גורם לתאונה) יענה בענישה אשר אינה כוללת רכיב של מאסר בפועל.

עם כל הכבוד לחשיבותו של מהלך השיקום, הרי ששיקום זה אינו מאיין באופן מוחלט את החובה החברתית לייצר הרתעה וגמול בדרך של עונש ראוי כאשר המדובר בסידרה של מעשים חמורים אשר יצרו סיכון רב.

הנאשם בפרשה זו אכן אדם צעיר כבן 25 שאין לו רקע תעבורתי ומבחינה פלילית הוא רחוק מעולם זה לפחות 5 שנים. לנאשם משפחה אוהבת ותומכת אשר מלווה אותו בכל הליך והליך בפני.

נשבר הלב לראות את העצב בעיני אביו ואמו של הנאשם אשר רואים אותו מובל באזיקים לאולם בית המשפט פעם אחר פעם בעודם מנהלים ברקע משפחה נורמטיבית לחלוטין (אביו של הנאשם אזרח עובד צה"ל, אדם שומר מצוות, התומך בבנו ללא הרף).

מתסקיר שירות המבחן עולה כי לנאשם זה בעיה קשה של התמכרות לאלכוהול שהיא שורש הרע בחייו ואשר הובילה אותו לשלושת האירועים נשוא פרשה זו.

שאלת יכולתו של הנאשם להתגבר על התמכרותו היא שאלה שרק הנאשם עצמו יכול להשיב עליה, אך בהתאם לעמדת שירות המבחן, יש לנאשם זה פוטנציאל שיקומי ממשי.

אני סבור כי הענישה הראויה בפרשה זו צריכה להיות שילוב של ענישה מוחשית אשר לא תחרוג ממתחם הענישה הנוהג (לא לקולא ולא לחומרא) אך במקביל, תשאיר היא לנאשם פתח ממשי של יכולת שיקום ואסביר דברי.

מאסר ארוך כפי שטענה לו המדינה, משמעותו גדיעת כל פוטנציאל שיקומי ממשי מנאשם צעיר זה.

מאסר מידתי לתקופה שלא תעלה על 6 חודשים (מאחורי סורג ובריח) תייצר הפנמה של חומרת המעשים אצל הנאשם, ובמקביל לא תבסס אותו כעבריו, שכן המדובר בתקופה קצרה ממנה יצא הנאשם לחופשי כאשר הוא "גמול" בעל כורחו משימוש באלכוהול, ולמעשה תהיה בידיו הזדמנות ממשיה לשיקום אגב התרחקות מאלכוהול.

הנאשם כמובן יורחק באמצעות פסילה ומאסר מותנה מרתיע מכל יכולת נהיגה בשנים הקרובות, וכן יופנה הוא למרכז גמילה יום בנתיבות (אשר בהכרח יפנה את הנאשם למרכז הטיפול בבאר-שבע).

לו ירצה הנאשם להשתקם, תהיה לו ההזדמנות המלאה לעשות כן מיד עם שחרורו ממאסר.

הענישה שתיגזר להלן תתאם את מתחם הענישה הנוהג אך תשאיר פתח שיקומי ממשי לנאשם.

לעניין משך הפסילה בפועל של רישיון הנהיגה, לקחתי בחשבון את העובדה כי המדובר בשלוש חובות פסילה לגביהן רשאי בית המשפט לבצע חפיפה.

נוכח לקיחת האחריות המלאה של הנאשם, גילו הצעיר ונחיצות רישיון הנהיגה להתפתחותו המקצועית בעתיד, תקופת הפסילה הכוללת תהיה מידתית ולא תביא למיצוי כל תקופות הפסילה במצטבר.

לפיכך, הנני דן את הנאשם לעונשים הבאים:

א. הנאשם יחתום על התחייבות כספית בסך 10,000 ₪ להימנע מביצוע עבירה של נהיגה תחת השפעת אלכוהול או נהיגה בשכרות או סירוב להיבדק בדיקת אלכוהול או נהיגה בזמן פסילה והכל תוך שנתיים מהיום.

ההתחייבות תחתם תוך 30 יום מיום שחרורו של הנאשם ממאסר במזכירות בית המשפט. ואם לא יחתום הנאשם כאמור, יאסר למשך 15 יום.

ב. הנני פוסל את הנאשם מלקבל או מלהחזיק רישיון הנהיגה לתקופה של 5 שנים.

פסילתו של הנאשם תימנה מיום שחרורו ממאסר זה ללא צורך בהפקדת רישיון נוספת.

ג. הנני פוסל את הנאשם מלקבל או מהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 12 חודשים וזאת על תנאי למשך 3 שנים.

ד. גוזר על הנאשם 12 חודשי מאסר ויום **מהם 6 חודשים ויום לריצוי בפועל מאחורי סורג ובריח ו- 6** חודשי מאסר על תנאי שלא יבצע עבירות של נהיגה תחת השפעת אלכוהול או נהיגה בשכרות או סירוב להיבדק בדיקת אלכוהול או נהיגה בזמן פסילה והכל תוך שלוש שנים מיום שחרורו ממאסר זה.

מאסרו של הנאשם יימנה מיום מעצרו - 2.9.16.

ה. בית המשפט מפנה את הנאשם ליחידה לטיפול בהתמכרויות בעיר נתיבות אליה יפנה הנאשם תוך 15 יום מיום שחרורו ממאסר. הנאשם ישתף פעולה עם יחידה זו (ובכלל זה הגעה למפגשים ביחידת הגמילה בעיר באר-שבע) מתוך תקווה כי הדבר יועיל לו להתמודד עם צריכת האלכוהול לה היה רגיל טרם נעצר בפרשה זו. ב"כ הנאשם כבר ביצעה את התיאום הנדרש לצורך סעיף זה של גזר הדין, ולמעשה שאלת הגמילה של הנאשם מאלכוהול תלויה לחלוטין בשאלת רצונו הממשי והאישי להיגמל.

זכות ערעור תוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ט' שבט תשע"ז, 05 פברואר 2017, בנוכחות הצדדים.